

6М070900 – «Металлургия» мамандығы бойынша «Техника және технология» академиялық дәрежесін алуға арналған

Зинякин Станислав Сергеевичтің

**ЖЕРАСТЫ ТӘСІЛІМЕН КЕНДИГЕРУДЕ АРАЛАС ТОЛТЫРЫЛҒАН
ЖАҚПАРТАСТАРДЫ АУЫСУ КҮШІНДЕ РАЦИОНАЛДЫ СХЕМА
ТҮРҒЫЗУДА ЖАСАУ тақырыбындағы магистрлік диссертацияна**

АНДАТПА

1. Диссертацияның көлемі 62 беттен тұрады
2. Өтініштердің саны - 0, сандар - 19, 16 кесте, әдебиет -15 формуласы - 4.

3. Жұмыстың өзектілігі. Бүгінгі күнде тау-кен ісіндегі кәсіпорындардың алдында бәсекелестіктің өсуіне орай оларға кәсіпорынның тиімділігін арттыру тапсырмасы алға қойылған, соның ішінде кенді өндіру құнын азайтуға бағытталған. Кенді өндірудегі құнды азайтудың бір жолы ол қосымша жұмыстарды жүргізу барысында рационализациялау. Бұл тапсырманы шешуге бос тау-жыныстарын бұрғылау – тесу жұмыстарында қалған бос кеңістіктерді толтыру сұрағында қаралған мәліметтер қатысады, сонымен қатар бос тау-жыныстарын тасымалдау тәсілін жаңашаландыру.

4. Зерттеу объектісі – жаңа жұмыстың зерттеу мақсаты қалпына келтіру жұмыстарын жүргізуде құйылған қатайтылған қоспаны максималды рационалды құрамын жасау негізінде ресурсты үнемдеу технологиясын жобалау, аралас қалпына келтірілген жақпартастарды жасауда тау-кен кәсіпорнындағы қалдықтарды қолдану, қалпына келтіру қоспасын технологиялық процесте дайындауда шахта суын пайдалану, тау-кен өндіру кәсіпорнында жоғары тиімділікті және экологиялық таза жұмысты қамтамасыз етеді.

5. Зерттеу нысаны кенорныдарын жерасты игеру кезіндегі геотехнология.

6. Жұмыстың мақсаты Жұмысты орындау барысында кешенді зерттеу тәсілі қолданылды, олардың құрамында бекітілген зерттеу тәсілдері: ғылыми-техникалық ақпаратты ғылыми түрде жалпылау және талдау, тау-кен өндіру кәсіпорнындағы технологиялық құрал-жабдықтардың жұмысын хронометражды бақылау, фотопланометражды тәсіл, лабораториялық және тәжірибелік-кәсіпорындық талдау.

6. Зерттеу объектісіне бос тау жыныстары көрсетілген, олар бұрғылау жұмыстарын жүргізу барысында пайда болған және кенді игеру кезінде жаралған жерасты бос кеңістіктері де көрсетілген.

7. Зерттеу әдістері. Жұмыста ғылыми талдаудан, жүргізілген зерттеу және кен орындарын пайдалану нәтижелерін жинақтаудан, жыныс топтарын және өндірудің күрделі-түр өзгертулерінің жағдайын математикалық үлгілеуден тұратын зерттеулер әдісі қолданылған.

8. Зерттеу міндеттері. Кенорнын игеру процесінде пайда болған жерасты қуыстары, үңгілеу жұмыстарының нәтижесінде пайда болған бос тау жыныстары келтірілген.

9. Зерттеудің ғылыми жаңалығы Диссертациялық жұмыстың ғылыми жаңалығы келесі жаздайда бекітіледі:

1. Толтыру жақпартастарының ұстап тұрудағы негізгі ерекшеліктері құрамына және уақытқа тәуелділігін көрсететін толтыру жұмыстарының негізгі қалыптасу факторларын математикалық моделінің негізін жасау барысында анықталған.

2. Жоғарытиімді және экологиялық таза тау-кен кәсіпорнын қамтамасыз ететін іргеге тау-кен металлургиялық кәсіпорнында рационалды технологиялық қалпына келтіру схемасы анықталған

3. БТК-не тау-кен жұмыстарының қоршаған ортаға әсерін есепке ала отырып толтыру қоспасын технологиялық процесте дайындауда шахта суларын пайдалану негізінің ғылыми-әдістемелік негізі жасап шығарылды.

Зерттеу нәтижесінің қолдану аймағы жерасты кенін игерудегі геотехнология болып табылады.

11. Жұмыстың практикалық маңыздылығы игеруде болып табылады:

- Бәсекелестік жағдайындағы тау-кен кәсіпорны және толтыру жақпартастарының ерекшеліктерінің негіздемесі үшін жеткіліксізцемент негізіндегі толтыруқоспасының рационалды құрамының математикалық моделі.

- Түпнұсқалы рационалды тәсілмен игерілген кеңістікті тау-кен өндірісіндегі қалдықтарды қалпына келтірумен толтыру

- Жоғары тиімділікті және экологиялық таза тау-кен кәсіпорнының жұмысын қамтамасыз ететін технологиялық схемасын шахта суының суайналымы технологиялық процесінде БТК-ке толтыру қоспасын дайындау.

12. Жұмысына қатысты жарияланымдар Жұмыс материалдары ХХ халықаралық академик Усов М.А. студенттер және жас ғалымдар симпозиумындағы еңбек жинақтарында жарияланған; «Вестник ВКГТУ» статья жинақтарында, 2016ж.